പ്പോഴുംതന്നെ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാർട്ടി പിന്നീട് തിരിച്ചു കോൺഗ്രസ്സിലും കരുണാനിധിയുടെ ദ്രാവിഡ മുന്നേറ്റക്കഴകത്തിലും ലയിക്കുമെന്നു പ്രവചിച്ചവർ കുറവായിരുന്നില്ല.

രോഗങ്ങൾ തന്റെ മേൽ ചുമത്തിയ അവശതകളോടു പൊരുതുന്നതിൽ പ്രദർശിപ്പിച്ച അസാധാരണമായ വീറോടെതന്നെ, രോഗശയ്യയിലായിരുന്നിട്ടും എം. ജി. ആർ. തന്റെ പാർട്ടിയിലെ ഛിദ്രാത്മക പ്രവണതകളോടു പൊരുതി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആത്യന്തികമായ അസാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ ആ പാർട്ടിക്ക് എന്തു സംഭവിക്കും? ഇന്നത്തെ രാഷ്ട്രീയ സംവിധാനം തകർന്നാൽ, പിന്നീടു തമിഴ്നാട് രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ പോക്ക് ഏതു വഴിക്കായിരിക്കും? ഈ വ്യതിയാനം അഖിലേന്ത്യാതലത്തിൽ എങ്ങനെ പ്രതിഫലിക്കും? ഈ ചോദ്യങ്ങളുടെ ഉത്തരം നാം കാത്തിരുന്നു കാണുകതന്നെ വേണം.

ജീവിച്ചിരിക്കെത്തന്നെ ഇതിഹാസമായി മാറിയിരുന്ന എം. ജി. ആർ. മരണാനന്തരം വലിയ ഒരു ഐതിഹ്യസമുച്ചയത്തിന്റെ കേന്ദ്രബിന്ദുവായിത്തീരും എന്ന കാര്യത്തിൽ യാതൊരു സംശയവുമില്ല. അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി ധാരാളം ഗാനങ്ങളുണ്ടാവും; പല നാടകങ്ങളിൽ നായകസ്ഥാനം അദ്ദേഹത്തിനു നൽകപ്പെടും. എം. ജി. ആറിന്റെ പ്രതിമ പ്രതിഷ്ഠിച്ച് ആരാധിക്കുന്ന ക്ഷേത്രങ്ങളും ഉണ്ടായിക്കൂടായ്കയില്ല. സാധാരണ ബുദ്ധി ഉപയോഗിച്ച് അപഗ്രഥിക്കാനോ, വിശദീകരിക്കാനോ, സാധൂകരിക്കാനോ പ്രയാസമുള്ള ഒന്നാണ് 'എം. ജി. ആർ. പ്രതിഭാസം.' അതിന്റെ വേരുകൾ തമിഴ്ജനതയുടെ അബോധചേതനയിൽ ആഴ്ന്നിറങ്ങിക്കിടക്കുന്നു.

(27 ഡിസംബർ 1987)

47. സാലിം അലി

ജെ. സി. ബോസ്, പി. സി. റായ്, സി. വി. രാമൻ, ബീർബൽ സാഹ്നി, മേഘനാദ്സാഹ, ഹോമിഭാഭ, വിക്രം സാരാഭായി—ആധുനിക ഭാരതത്തിലെ മഹാന്മാരായ ശാസ്ത്രജ്ഞരെ ഇങ്ങനെ പരിഗണിക്കുന്ന കൂട്ടത്തിൽ സാലിം അലിയെ നാം ഉൾപ്പെടുത്തുമോ എന്നു സംശയമാണ്. വിനീതനായ ഈ പക്ഷിനിരീക്ഷകൻ ജീവനുള്ള ജീവശാസ്ത്രത്തിനു നൽകിയ അമൂല്യമായ സംഭാവന അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാട്ടുകാർ ഇനിയും വേണ്ടപോലെ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടില്ല. പക്ഷേ, ഇന്ത്യൻ പൗരത്വം സ്വയം തിരഞ്ഞെടുത്ത പ്രശസ്തനായ ബ്രിട്ടീഷ് ജീവശാസ്ത്രജ്ഞൻ ജെ. പി. എസ്. ഹാൽഡെയ്ൻ സാലിം അലിയുടെ മഹത്വം 1861-ൽത്തന്നെ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു. ജീവശാസ്ത്രത്തിനു നൽകിയ സംഭാവനയുടെ പേരിൽ ഒന്നരലക്ഷം രൂപയിലേറെ വിലവരുന്ന ഒരു സമ്മാനം ഇറ്റലിയിലെ ഒരു ശാസ്ത്രജ്ഞസംഘടനയിൽനിന്നു തനിക്കു ലഭിച്ചപ്പോൾ ഹാൽഡെയ്ൻ സാലിം അലിക്കെഴുതി: 'ഒരുപക്ഷേ, എന്നേക്കാൾ ഏറെ ഈ സമ്മാനം അർഹിക്കുന്നതു് താങ്കളാണ്. ഒരു ജീവശാസ്ത്രജ്ഞനാവുക താങ്കളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, കൃച്ഛ്രസാദ്ധ്യമായിരുന്നു. എന്റെ അച്ഛന്റെ ഉദാഹരണം മുമ്പിലുള്ളപ്പോൾ, ഒരു ജീവശാസ്ത്രജ്ഞനാവാതിരിക്കുകയായിരുന്നു എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം കൃച്ഛ്രസാദ്ധ്യം. ഏതാനും ആയിരംരൂപ പ്രയോജനപ്പെടുത്താവുന്ന ഏതെങ്കിലും ജീവശാസ്ത്ര

പദ്ധതി താങ്കൾക്കുണ്ടെങ്കിൽ, അത്രയും രൂപ ചെലവഴിക്കാൻ എനിക്കു കഴിയും.'

വേടന്റെ അമ്പേററുവീണ പക്ഷിയെ കണ്ടപ്പോഴാണല്ലോ ആദി കവി വാല്മീകി ആദ്യമായി ഒരു പദ്യം എഴുതിയതു്. പക്ഷേ, കാരുണികനായിരുന്നിട്ടും കവി പിന്നീടു് ആലോചിച്ചതു് പിടഞ്ഞുമരിച്ച പക്ഷിയെപ്പററിയായിരുന്നില്ല, താനെഴുതിയ പദ്യത്തെപ്പററിയായിരുന്നു എന്നു് രാമായണത്തിൽ കാണുന്നു. മറിച്ചു്, താൻ ജീവൻ അപഹരിച്ച പക്ഷിയെപ്പററിയുള്ള ആലോചന വേടന്റെ ഹൃദയത്തിൽ അങ്കുരിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലോ? ഒരുപക്ഷേ, ജീവിതാന്ത്യംവരെ ഈ ചിന്ത അയാളുടെ ഹൃദയത്തിൽ വിടാതെ നില്ക്കുകയും, അതിൽനിന്നു സ്പൃഹണീയങ്ങളായ പല ഫലങ്ങളും ഉളവാകുകയുംചെയ്യുമായിരുന്നു. ഏതായാലും, സാലിം അലിയുടെ കാര്യത്തിൽ സംഭവിച്ചതു് വേടന്റെ മാനസാന്തരമാണു്. മാതാപിതാക്കളുടെ മരണത്തിനുശേഷം, താനടക്കമുള്ള ഒമ്പതു് ഉടപ്പിറപ്പുകളുടെ സംരക്ഷണം ഏറെറടുത്ത, ശിക്കാരിയായിരുന്ന, അമ്മാവൻ സമ്മാനിച്ച കളിത്തോക്കു് (എയർഗൺ)കൊണ്ടു് വെടിവെച്ചു വീഴ്ത്തിയ അങ്ങാടിക്കുരുവിയുടെ കഴുത്തിലുണ്ടായിരുന്ന മഞ്ഞപ്പാടു് അന്നേയ്ക്കു് ഒമ്പതോ,പത്തോ വയസ്സു പ്രായമായിരുന്ന സാലിം അലിയെ പക്ഷിനിരീക്ഷണത്തിലേക്കു തിരിച്ചുവിട്ടു. പ്രകൃതി കഴുത്തിലൊരു മഞ്ഞത്താലി കെട്ടിവിട്ട ഈ ചെറുപക്ഷിയെ പൊരിച്ചുതിന്നാൻ മതഭക്തിയുള്ള ഒരു മുസ്ലിമിനു് അനുവാദമുണ്ടോ എന്നതായിരുന്നു ബാലനായ ഈ വേടനെ അലട്ടിയ പ്രശ്നം. ബോംബെ നാച്വറൽ ഹിസ്റ്ററി സൊസൈറററിയുമായി ബന്ധമുണ്ടായിരുന്ന അമ്മാവൻ അനന്തിരവനെ ആ ശാസ്ത്രീയസ്ഥാപനത്തിലേക്കു തിരിച്ചുവിട്ടു. പക്ഷിയുടെ ശരീരം പൊതിഞ്ഞെടുത്തു് തന്നെ സമീപിച്ച ബാലനെ സൊസൈറററിയുടെ സെക്രട്ടറിയായിരുന്ന വാൾട്ടർ സാമുവൽ മില്ലാർഡ് അവിടത്തെ പക്ഷിശേഖരത്തിലേക്കു നയിക്കുകയും ഇന്ത്യയിലെ പല പക്ഷികളുടെയും സവിശേഷതകൾ അവനു നേരിട്ടു കാണിച്ചുകൊടുക്കുകയും പക്ഷിശാസ്ത്രത്തിന്റെ പല അടിസ്ഥാനഗ്രന്ഥങ്ങളിലേക്കും അവന്റെ ശ്രദ്ധയാകർഷിക്കുകയുംചെയ്തു. 'പക്ഷികളെപ്പററിയുള്ള എന്റെ ജിജ്ഞാസ ഉണർന്നതു് ഈ നിമിഷത്തിലായിരിക്കണം' എന്നാണു് ഇതിനെപ്പററി പിന്നീടു് സാലിം അലി പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു്. 1908-ാമാണ്ടിൽ നടന്നതാണു് ഈ സംഭവം. പിന്നീടു്, 1987 ജൂൺ 20-ാം തീയതി തൊണ്ണൂറൊന്നാം വയസ്സിൽ അന്തരിക്കുംവരെ, പക്ഷിനിരീക്ഷണത്തിൽനിന്നു് ഈ ശാസ്ത്രജ്ഞന്റെ ശ്രദ്ധ വളരെയൊന്നും വ്യതിചലിക്കുകയുണ്ടായില്ല.

സിന്ധിൽനിന്നു് ഗുജറാത്തിൽ താമസമുറപ്പിച്ച ഒരു സുലൈമാനി ബോറാ കുടുംബത്തിലാണു്, 1896 നവംബർ 12-ാം തീയതി, ഒമ്പതു സഹോദരരിൽ ഏററവും ഇളയവനായി,സാലിം അലി പിറന്നതു്.പഠിപ്പിൽ സമർത്ഥനല്ലാതിരുന്ന സാലിം അലി ജന്തുശാസ്ത്രം പഠിച്ചെങ്കിലും കോളേജിൽനിന്നു ബിരുദം നേടിയില്ല കുറച്ചുകാലം ബർമയിൽ കച്ചവടവും ഖനനവും പരീക്ഷിച്ചുനോക്കിയശേഷം ബോംബെ നാച്വറൽ ഹിസ്റ്ററി സൊസൈറററി നടത്തിയിരുന്ന പ്രിൻസ് ഓഫ് വെയ്ൽസ് മ്യൂസിയത്തിൽ ഒരു ഗൈഡ്-ലക്ചറർ ആയി 1926-ൽ അദ്ദേഹം ജോലിയിൽ പ്രവേശിച്ചു.പക്ഷിവിജ്ഞാനം (ഓർണിത്തോളജി) തന്റെ ജീവിതസാധനയായി സ്വീകരിക്കുന്നതിനു നിശ്ചയിച്ച സാലിം അലി 1929-ൽ ബെർലിനിലെ യൂണിവേഴ്സിററി വക ജന്തുശാസ്ത്ര മ്യൂസിയത്തിൽ പ്രൊഫസർ എർവിൻ സ്ട്രേസ്മൻ എന്ന ശാസ്ത്രജ്ഞന്റെ കീഴിൽ ഒമ്പതു മാസം നിഷ്കൃഷ്ടമായ പരിശീലനം നേടി.

1930-ൽ ബോംബെയിൽ തിരിച്ചുവന്നപ്പോൾ, ചെലവുചുരുക്കുന്ന

തിന്റെ പേരിൽ പ്രിൻസ് ഓഫ് വെയ്ൽസ് മ്യൂസിയത്തിലെ തന്റെ തസ്തിക നിർത്തൽചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതായി സാലിം അലി കണ്ടു. പററിയ ഒരു ജോലി അന്വേഷിച്ച് പരാജയപ്പെട്ടപ്പോൾ, ഇന്ത്യയിലെ നാട്ടുരാജ്യങ്ങളിൽ ശമ്പളം പററാതെ പക്ഷിപഠനം നടത്താൻ താൻ തയ്യാറാണെന്ന് സാലിം അലി ബോംബെ നാച്ചറൽ ഹിസ്റ്ററി സൊസൈററിയെ അറിയിച്ചു. പഠനത്തിനുള്ള ചെലവ് അതാതു നാട്ടുരാജ്യം വഹിക്കണമെന്നു സൊസൈററി നിർദേശിച്ചു. സാലിം അലിയുടെ സേവനം ആദ്യം ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയതു് ഹൈദരാബാദ് ആയിരുന്നു. മൂന്നു മാസത്തെ ഫീൽഡ്‌വർക്കിനു് മൂവായിരം രൂപ ഔദാര്യപൂർവം നൈസാമിന്റെ ഗവണ്മെൻറ് ബോംബെ നാച്ചറൽ സൊസൈററിക്കു സഹായധനമായി നൽകി.

സാലിം അലിയുടെ പുസ്തകങ്ങളിൽ ഏററവും പ്രസിദ്ധം 1941—ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച 'ഇന്ത്യൻ പക്ഷിപുസ്തകം' (ദി ബുക് ഓഫ് ഇന്ത്യൻ ബേർഡ്സ്) ആണ്. അമേരിക്കയിൽ സ്മിത് സോണിയൻ ഇൻസ്റ്റിററ്യൂഷനിലെ ഡില്ലൻ റിപ്പ്‌ലിയുടെ സഹകരണത്തോടെ, ഈ പുസ്തകം പരിഷ്കരിച്ച് 'ഇന്ത്യയിലെയും പാകിസ്ഥാനിലെയും പക്ഷികൾ' (ബേർഡ്സ് ഓഫ് ഇന്ത്യ ആൻഡ് പാകിസ്ഥാൻ) എന്ന പേരിൽ, പത്തു വാല്യങ്ങളിലായി, 1960 മുതൽ 1974 വരെയുള്ള വർഷങ്ങളിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇനി വളരെ കാലത്തേക്ക് ഇന്ത്യൻ പക്ഷിവിജ്ഞാനത്തിന്റെ ഏററവും ആധികാരികമായ പാഠപുസ്തകമായിരിക്കും ഈ മഹാഗ്രന്ഥം. ആയിരത്തിഇരുനൂറിലേറെ പക്ഷികളുടെ വിവരണം ഇതിലുണ്ട്.

എന്നാൽ, തനിക്ക് ഏററവുമധികം സംതൃപ്തി നൽകിയതു് 'കേരളത്തിലെ പക്ഷികൾ' (ദി ബേർഡ്സ് ഓഫ് കേരള) എന്ന തന്റെ പുസ്തകമാണെന്നു് സാലിം അലി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. 1930 മുതൽ 1950 വരെയുള്ള വർഷങ്ങളിലാണ് ഈ പുസ്തകം എഴുതുന്നതിനാധാരമായ പഠനം (ഫീൽഡ് സ്റ്റഡി) അദ്ദേഹം നടത്തിയതു്. ഒരു ശാസ്ത്രജ്ഞൻ എന്ന നിലയിൽ തന്റെ ജീവിതത്തിലെ ഏററവുമധികം ഫലഭൂയിഷ്ഠങ്ങളായ വർഷങ്ങളായിരുന്നു ഇവ എന്നും അദ്ദേഹം പറയുന്നുണ്ട്. ഈ പഠനത്തിന്റെ ആദ്യഫലങ്ങൾ ബോംബെ നാച്ചറൽ ഹിസ്റ്ററി സൊസൈററിയുടെ ജേർണലിൽ തുടർച്ചയായി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചപ്പോൾ, പലരുടേയും ശ്രദ്ധ അതിലേക്ക് ആകർഷിക്കപ്പെട്ടു. തിരുവിതാംകൂർ—കൊച്ചിയിൽ അഞ്ചുമാസം സാലിം അലിയും പത്നിയും ഒരു ഭൃത്യനും ചേർന്ന് പക്ഷിപഠന—പര്യടനം നടത്തി. ഇതിനായി തിരുവിതാംകൂറിലെയും കൊച്ചിയിലെയും സർക്കാരുകൾ ചേർന്നു ബോംബേ നാച്ചറൽ ഹിസ്റ്ററി സൊസൈററിക്ക് ആകെ നൽകിയ സഹായധനം നാലായിരത്തഞ്ഞൂറുരൂപയായിരുന്നു. ബസ്സിൽ സഞ്ചരിച്ചും, വാടക കൊടുക്കേണ്ടാത്ത സർക്കാർവക കെട്ടിടങ്ങളിൽ കിടന്നുറങ്ങിയും, കിട്ടിയ ഭക്ഷണം കഴിച്ചും നടത്തിയ ഈ പഠനപര്യടനത്തിനു്, ബോംബെയിലേക്കും തിരിച്ചും നാലു തീവണ്ടി യാത്രകളും, ഭൃത്യന്റെ ശമ്പളവും, വെടിക്കോപ്പിന്റെ വിലയും എല്ലാം അടക്കം, രണ്ടായിരത്തിനാനൂററമ്പത്തെട്ടു രൂപ സാലിം അലി ചെലവഴിച്ചു. അങ്ങനെ, സാലിം അലിയുടെ കേരളത്തിലെ പഠനപര്യടനംകൊണ്ട് ബോംബെ നാച്ചറൽ ഹിസ്റ്ററി സൊസൈററിക്ക് രണ്ടായിരം രൂപ ലാഭം കിട്ടി! 1935 മുതൽ 1937 വരെ സൊസൈററിയുടെ ജേർണലിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ലേഖനങ്ങൾ ചേർത്തു തിരുവിതാംകൂർ—കൊച്ചിയിലെ പക്ഷികൾ (ദി ബേർഡ്സ് ഓഫ് ട്രാവൻകൂർ ആൻഡ് കൊച്ചിൻ) എന്ന പുസ്തകം അച്ചടിച്ചു തയ്യാറാക്കാൻ, അന്ന് തിരുവിതാംകൂറിലെ ദിവാനായിരുന്ന സർ സി. പി. രാമസ്വാമി

അയ്യർ ഓക്സ്ഫോർഡ് യൂണിവേഴ്സിററി പ്രസ്സിനു സഹായധനം നൽകി; അവർ അച്ചടിച്ച ആയിരം പ്രതികളിൽ അഞ്ഞൂറെണ്ണം തിരുവിതാംകൂർ സർവകലാശാല വിലയ്ക്കു വാങ്ങുകയുംചെയ്തു. ഈ പുസ്തകത്തിൻെറ പകർപ്പവകാശം ഇപ്പോൾ കേരള സർവകലാശാലയിൽ നിക്ഷിപ്തമാണ്. 1969–ൽ ഇതിൻെറ പുതിയ സംസ്കരണം 'കേരളത്തിലെ പക്ഷികൾ' എന്ന പേരിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടു. നാനൂറോളം പക്ഷികൾ ഇതിൽ വിവരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. 1984–ൽ ഇതിനൊരു പതിപ്പുകൂടി ഉണ്ടായി. ഇംഗ്ലീഷ് അറിയാവുന്ന കേരളത്തിലെ പ്രകൃതിപ്രേമികൾ അവശ്യം വാങ്ങി സൂക്ഷിക്കേണ്ട ഒരു അമൂല്യഗ്രന്ഥമാണ് 'കേരളത്തിലെ പക്ഷികൾ.'

സാലിം അലി പക്ഷിനിരീക്ഷണം ആരംഭിക്കുന്ന കാലത്തു്, പക്ഷികളെ കൊന്നു് തോലുരിച്ച് 'സ്റ്റഫ്' ചെയ്തു് മ്യൂസിയം മാതൃകകൾ നിർമിക്കുകയും, അംഗഘടന പരിശോധിച്ച് അവയെ വർഗീകരിക്കുകയുമായിരുന്നു പക്ഷിവിജ്ഞാനികൾ മുഖ്യമായും ചെയ്തുവന്നതു്. എന്നാൽ, സാലിം അലി പഠിക്കാനാഗ്രഹിച്ചതു് പക്ഷിശരീരത്തെയായിരുന്നില്ല, മറിച്ച് ജീവനുള്ള പക്ഷിയെയായിരുന്നു. പക്ഷിയുടെ പരിസരശാസ്ത്രവും (ഇക്കോളജി) ജൈവഭൂമിശാസ്ത്രവും (ബയോജ്യോഗ്രഫി) ആയിരുന്നു. ജർമനിയിലെ മാർഗദർശകരായ പക്ഷിവിജ്ഞാനികളിൽനിന്നാണ് പരിസരശാസ്ത്രത്തിൽ തനിക്കു താല്പര്യമുളവായതെന്നു് സാലിംഅലി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ താല്പര്യം വെറും പക്ഷിനിരീക്ഷണത്തിൽനിന്നു് പരിസരസംരക്ഷണമെന്ന വിശാലമേഖലയിലേക്കു് അദ്ദേഹത്തെ നയിച്ചു. ഇന്ത്യയിൽ, സ്വാതന്ത്ര്യലാഭത്തിനുശേഷം, നടന്ന നിർദാക്ഷിണ്യമായ വനവിധ്വംസനത്തെയും വന്യജീവിസംഹാരത്തെയും തടയുന്നതിനു്, താൻ ആദ്യം സെക്രട്ടറിയും പിന്നീടു് അദ്ധ്യക്ഷനുമായിരുന്ന ബോംബെ നാച്വറൽ ഹിസ്റ്ററി സൊസൈററിയിലൂടെയും സ്വന്തം നിലയ്ക്കും സാലിം അലിചെയ്ത പ്രയത്നങ്ങൾ നാം നന്ദിപൂർവം സ്മരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. പരിസരസംരക്ഷകർക്കു കിട്ടാവുന്ന ഏററവും വലിയ അന്താരാഷ്ട്രീയ ബഹുമതിയും, അമ്പതിനായിരം ഡോളർ വിലയുള്ളതുമായ 'പാൾഗെററി വന്യജീവി സംരക്ഷണ സമ്മാനം' 1976–ൽ സാലിം അലിക്കു് നൽകപ്പെട്ടു. ഇന്ത്യയുടെ പ്രധാനമന്ത്രിമാരായിരുന്ന ജവാഹർലാൽനെഹ്റുവിലും ഇന്ദിരാഗാന്ധിയിലും പ്രകൃതിസംരക്ഷണതാല്പര്യം ഉണർത്തുന്നതിനു്, അവരുടെ സുഹൃത്തെന്നനിലയിൽ, സാലിം അലി പരമാവധി പരിശ്രമിക്കുകയുണ്ടായി. പക്ഷിനിരീക്ഷണത്തിനുവേണ്ടി ഇന്ത്യയിലുടനീളം അദ്ദേഹം പലകുറി സഞ്ചരിച്ചു. മഹാത്മാഗാന്ധിയും വിനോബാഭാവേയുംപോലും ഈ നാട്ടിൽ ഇത്രയേറെ സഞ്ചാരങ്ങൾ നടത്തിയിരിക്കുകയില്ല.

കേരളത്തിലെ സസ്യ–മൃഗ–പക്ഷി സമ്പത്തു് ഈ ജീവശാസ്ത്രജ്ഞനെ അത്യധികം ആകർഷിച്ചിരുന്നു. സ്വാതന്ത്ര്യലാഭത്തിനുശേഷം കേരളത്തിൽ നടന്നതും ഇപ്പോഴും തുടരുന്നതുമായ വനവിധ്വംസനത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനു് അതിയായ ഖേദമുണ്ടായിരുന്നു. സൈലൻറ്വാലി അടക്കം കേരളത്തിലെ പല വനപ്രദേശങ്ങളും സംരക്ഷിക്കുന്നതിൽ പ്രത്യക്ഷമായും പരോക്ഷമായും നിസ്തുലമായ പങ്കു് അദ്ദേഹം വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. 'ഒരു അങ്ങാടിക്കുരുവിയുടെ പതനം' (ദി ഫാൾ ഓഫ് എ സ്പാരോ) എന്ന ആത്മകഥയിൽ അദ്ദേഹം എഴുതുന്നു:

'എൻെറ മതിപ്പിൽ പക്ഷിജീവിതത്തിൻെറ സമൃദ്ധിയിലും വൈവിധ്യത്തിലും കേരളം സംശയമെന്യേ ഒന്നാംസ്ഥാനത്തു നിൽക്കുന്നു. ചുരുങ്ങിയതു് അമ്പതു വർഷംമുമ്പു ഞാൻ പക്ഷിനിരീക്ഷണം നടത്തിയ കാലത്തു് കേരളം ഒന്നാംസ്ഥാനത്തു നിന്നിരുന്നു. പ്രത്യേകിച്ചും കേരള

ത്തിലെ ചില പ്രദേശങ്ങൾ, ഇന്ത്യയിൽ എനിക്ക് അറിയാവുന്ന അതിസമ്പന്നങ്ങളായ പക്ഷിസങ്കേതങ്ങളിൽപ്പെടുന്നു. ഉദാഹരണത്തിനു് പെരിയാർ നദീതീരത്തുള്ള തട്ടേക്കാട്ട്. ഈ പ്രദേശത്തോടു താരതമ്യപ്പെടുത്താൻ ഇന്ത്യയിൽ കിഴക്കെ ഹിമാലയപ്രദേശങ്ങൾ മാത്രമേ ഉള്ളൂ. എന്റെ പക്ഷിനിരീക്ഷണപര്യടനം കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം പ്രത്യേകിച്ചും സ്വാതന്ത്ര്യം നേടിയതിനുശേഷം ഇടയ്ക്കിടെ ഞാൻ കേരളം സന്ദർശിക്കാറുണ്ടു്. ഓരോ തവണയും തുടർച്ചയായിവന്ന സ്റ്റേററ്ഗവണ്മെൻറുകളും കുടിലബുദ്ധികളായ രാഷ്ട്രീയക്കാരും ചേർന്നു കുടിയേററക്കാരെ പാർപ്പിക്കാനോ, അണക്കെട്ടുകളും വൈദ്യുതീനിലയങ്ങളുംപോലുള്ള വികസനപ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായോ, മരവ്യവസായങ്ങൾക്ക് അസംസ്കൃത പദാർത്ഥങ്ങൾ നൽകുന്നതിനുവേണ്ടിയോ ചെയ്യുന്ന ഹൃദയഭേദകമായ വനം കൊള്ള എനിക്കു വേദനയും നാണക്കേടും ഉളവാക്കിയിട്ടുണ്ടു്. പഴയ തട്ടേക്കാടിന്റെ ഒരു വ്യാജാനുകരണം മാത്രമേ ഇപ്പോൾ ഉള്ളൂ. വ്യവസായങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഒരേതരം മരം വളർത്തിയോ (മോണോ—കൾച്ചർ) പെരിയാർ അണക്കെട്ടിലെ തടാകത്തിൽ മുക്കിത്താഴ്ത്തിയോ ആ പ്രദേശത്തിലെ വിശിഷ്ടമായ സ്വാഭാവികവനം നശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. കേരളത്തിൽ ഓരോ ആണ്ടിലും തുടർച്ചയായി ഏകദേശം ആയിരത്തഞ്ഞൂറ് ഹെക്ടാർ നിത്യഹരിതവനങ്ങൾ വെട്ടിവീഴ്ത്തി ആ സ്ഥലത്തു് യൂക്കാലിപ്ടസും റബ്ബറും എണ്ണപ്പനയും നട്ടുവരികയാണു്. പറമ്പിക്കുളത്തു് കാല്പനികഭംഗിയുള്ള ട്രാംവേകൊണ്ടു സ്മരണീയമായിരുന്ന പറമ്പിക്കുളം പ്രദേശത്തിലെ ഇലപൊഴിയുംകാടുകൾ തേക്കു നടുവാൻവേണ്ടി വെട്ടിക്കളയുകയോ, വെള്ളത്തിൽ മുക്കി നശിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്തിരിക്കുന്നു. സൈലൻറ്വാലിയെ സംരക്ഷിക്കാനാഗ്രഹിക്കുന്ന പ്രകൃതിപ്രേമികളും കേരളഗവണ്മെൻറും തമ്മിൽ നടന്നുവരുന്ന നീണ്ട യുദ്ധത്തിൽ പ്രകൃതിപ്രേമികൾക്കു താൽക്കാലിക ജയമേ കൈവന്നിട്ടുള്ളൂ. സൈലൻറ്വാലിയുടെ നാശഭീഷണി ഇന്നും നിലനില്ക്കുന്നു'. 1985—ാം ആണ്ടിലാണു് സാലിം അലി ഇതെഴുതിയതു്. ഇന്നും സ്ഥിതിക്കു വല്ല വ്യത്യാസവും വന്നിട്ടുണ്ടോ?

അന്വേഷണബുദ്ധിയും ശാസ്ത്രീയസമ്പ്രദായങ്ങളിൽ പരിചയവുമുള്ളവർക്കു ഗവേഷണപഠനങ്ങൾക്കു് ഇന്ത്യയിൽ അനന്തസാദ്ധ്യതകളുണ്ടു്. സൗകര്യങ്ങൾ ലഭിക്കാത്തതുകൊണ്ടാണു് ഇന്ത്യയിലെ ശാസ്ത്രബിരുദധാരികൾ വിജ്ഞാനത്തിനു സ്വന്തം സംഭാവനകൾ നൽകാത്തതെന്ന വാദത്തിനു വലിയ അർത്ഥമൊന്നുമില്ല. സാലിം അലി പക്ഷിവിജ്ഞാനത്തിനു നൽകിയ സംഭാവനകളിൽ മികച്ചതു് കുരിയാററയെന്നും തൂക്കണാംകുരുവിയെന്നും കേരളത്തിൽ അറിയപ്പെടുന്ന നെയ്ത്തുകാരൻ പക്ഷി(ബായാവീവർ)യുടെ ദാമ്പത്യജീവിതം സംബന്ധിച്ച സൂക്ഷ്മവിവരണമാണു്. ബോംബെയ്ക്കടുത്തു് 'കിഹിം' എന്ന പ്രദേശത്തിൽ ഈ പക്ഷികൾ ധാരാളമായി കൂടുകൂട്ടിയിട്ടുള്ള ഒരു മരത്തിൽ ചാരിവെച്ച കോണിയിൽ കാൻവാസ് മറയ്ക്കുള്ളിൽ ഏതാനും ആഴ്ചകൾ തപസ്സിരുന്നു് സാലിം അലി തയ്യാറാക്കിയ ചിത്രങ്ങളും വിവരണങ്ങളും ലോകമെങ്ങുമുള്ള പക്ഷിവിജ്ഞാനികൾ വളരെ താല്പര്യത്തോടെ സ്വാഗതംചെയ്തു. അങ്ങാടിക്കുരുവിയോളം വലിപ്പമുള്ള, പക്ഷേ സ്വർണ്ണനിറമുള്ള ആൺകുരിയാററയുടെ സമർത്ഥമായ ബഹുഭാര്യാത്വത്തെ സാലിം അലി ഇങ്ങനെ വിവരിക്കുന്നു:

'അവൻ രണ്ടുമുതൽ നാലുവരെ ഭാര്യമാരെ നേടും, ചിലപ്പോൾ അഞ്ചു ഭാര്യമാരെപ്പോലും. ഓരോ ഭാര്യക്കും ഓരോ വീടുണ്ടാക്കി നല്കാൻ അവനു കഴിയണമെന്നുമാത്രം. പക്ഷേ, എല്ലാ ഭാര്യമാരെയും ഒരേസമയം സ്വീകരിക്കുകയില്ല; തുടർച്ചയായി ഓരോ ഭാര്യയെവീതം സ്വീകരിക്കുക

യാണുചെയ്യുക. ആൺകുരിയാററയുടെ ചുമതലയാണു ഗൃഹനിർമാണം. പെണ്ണിന് അതിൽ പങ്കില്ല. ആൺകുരിയാററകൾ കൂടുകൾ തൂക്കിയിടാൻ പററിയ ഒരു ബബൂൽമരമോ, പനയോ കണ്ടുപിടിക്കുന്നു; പല ആണുങ്ങളും ചേർന്ന് അവിടെ നൂറോ, അധികമോ കൂടുകളുള്ള ഒരു കോളനി പണിയുന്നു. നിർമാണത്തിൻെറ ഒരു ഘട്ടത്തിൽ കൂടിൻെറ പകുതിയോളം പണിതുതീർന്നാൽ പെട്ടെന്നൊരു രാവിലെ തങ്ങൾക്കു പററിയ കൂടുകൾ തിരഞ്ഞെടുക്കാൻ ഒരുകൂട്ടം പെൺകുരിയാററകൾ അവിടേക്കു പറന്നെത്തുന്നു. കൂട്ടമായി വന്നെത്തുന്ന അവയെ ആവേശത്തോടെ ഒച്ചവെച്ചുകൊണ്ട് ആൺകുരിയാററകൾ സ്വീകരിക്കുന്നു. പെൺകുരിയാററകൾ ഓരോ കൂട്ടിലും എത്തി അതിൻെറ നിർമാണഭംഗി പരിശോധിക്കുന്നു. അവർ ചില കൂടുകൾ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നു; മററു ചില കൂടുകൾ ഉപേക്ഷിക്കുന്നു. ഈ പരിശോധന നടക്കുമ്പോൾ കൂടിൻെറ ഉടമസ്ഥൻ പുറത്ത് ആവേശത്തോടെ ചിറകടിച്ചു പെൺകുരിയാററയെ ക്ഷണിക്കുകയും അവളുടെ വിധിപ്രസ്താവത്തിനു കാത്തുനിൽക്കുകയുംചെയ്യുന്നു. കൂടിൻെറ പണി പെണ്ണിന് ഇഷ്ടപ്പെട്ടാൽ അവൾ അതിനകത്തു കടന്ന് ആൺകുരിയാററയുടെ പ്രേമപരാക്രമങ്ങൾക്കു സ്വയം വഴങ്ങിക്കൊടുക്കുന്നു. പകുതി പണിത തൊപ്പിയുടെ ആകൃതിയിലുള്ള കൂടിൻെറ താഴെയുള്ള 'താടി ബെൽററിൽ' വെച്ചു ധൃതിയിൽ ഒരു ഇണചേരൽ നടക്കുന്നു. അതോടെ അവർ തമ്മിലുള്ള ദാമ്പത്യബന്ധം ഉറപ്പിക്കപ്പെടുന്നു. അതിനുശേഷം ആൺകുരിയാററ കൂട്, അതിലേക്കു പ്രവേശിക്കാനുള്ള നീണ്ട കുഴൽ അടക്കം, പണിതു തീർക്കുന്നു. പെൺകുരിയാററ കൂട്ടിൽ മുട്ടയിട്ട്, അടയിരുന്നു കുഞ്ഞു വിരിയിക്കുന്നു. ഇതു പൂർണമായും അവളുടെ ഉത്തരവാദിത്തമാണ്. കൂടുപണിക്കുള്ള ആവേശം അവസാനം കെട്ടടങ്ങിയാൽ, വല്ലപ്പോഴും മാത്രം, കുഞ്ഞുങ്ങൾക്കു തീററ നൽകാൻ ആൺകുരിയാററ സഹായിച്ചെന്നിരിക്കും. ഒരു കൂടിൻെറ പണി മുഴുമിച്ചാൽ ആൺകുരിയാററ ഉടൻതന്നെ ഏതാനും അടി അകലെ മറെറാരു കൂടിൻെറ പണി തുടങ്ങുന്നു. അതിൻെറ പണി പകുതിയാകുമ്പോൾ, കൂടന്വേഷിക്കുന്ന മറെറാരു പെൺകുരിയാററ അതു പരിശോധിച്ച് അംഗീകരിക്കുന്നു; ആദ്യം പറഞ്ഞ പ്രക്രിയ ഇവിടെയും ആവർത്തിക്കുന്നു. അങ്ങനെ ആൺകുരിയാററ ഒരേ സമയം ഭാര്യമാരുടെ സന്തുഷ്ടനായ ഭർത്താവും പല കുടുംബങ്ങളുടെ അഭിമാനിയായ പിതാവും എന്ന നില കൈവരിക്കുന്നു. ചിലപ്പോൾ സ്ത്രീസഹജങ്ങളായ ചില താന്തോന്നിത്തരങ്ങളാൽ, പല പെൺകുരിയാററകളും പിന്നാലേക്കു പിന്നാലെ ഒരു കൂട് അംഗീകരിക്കാതെ വിട്ടെന്നുവരും. ആൺകുരിയാററ തളരാതെ ഉടൻ മറെറാരു കൂട് പണിയാൻ തുടങ്ങുന്നു. കുരിയാററകളുടെ എല്ലാ കോളനികളിലും ഇത്തരം പാതിപണിത ഒട്ടേറെ കൂടുകൾ കാണാം. അടുത്ത കൂട്ടിൽ അടയിരിക്കുന്ന ഭാര്യയെ പ്രണയഗാനങ്ങൾ പാടി കേൾപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ആൺകുരിയാററയ്ക്ക് ഇരുന്ന് ആടുവാനുള്ളവയാണ് ഈ പകുതി പണിത കൂടുകൾ എന്ന ജനകീയസങ്കല്പം കവിത നിറഞ്ഞതെങ്കിലും യഥാർത്ഥമല്ല.'

പണത്തിനോ, അധികാരത്തിനോ ആഗ്രഹിക്കാതെ പ്രകൃതിനിരീക്ഷണത്തിൽ മുഴുകിയ സാലിം അലിയെ പത്മഭൂഷൺ–പത്മവിഭൂഷൺ ബിരുദങ്ങൾ നൽകിയും രാജ്യസഭയിലേക്കു നാമനിർദേശംചെയ്തും ഇന്ത്യാഗവൺമെൻറ് ആദരിച്ചു. പല രാജ്യങ്ങളിലെ പക്ഷിശാസ്ത്രസമിതികളിൽ ബഹുമാന്യാംഗമായിരുന്നു അദ്ദേഹം. 1939–ൽ അദ്ദേഹത്തിൻെറ പത്നി മരിച്ചു. സന്താനഭാഗ്യം അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നില്ല.

ജ്ഞാനാർജനത്തിനും പ്രകൃതിസംരക്ഷണത്തിനുംവേണ്ടി ദീർഘജീവിതം സമർപ്പിച്ച ഈ ആധുനികഋഷിയുടെ സ്മരണയ്ക്കു മുമ്പിൽ നാം തലകുനിക്കുക!

(5 ജൂലൈ, 1987)